

Shaxsning bilish jarayonlari va xususiyatlari

Reja

Kirish

1. Bilish jarayonlarining mohiyati va turlari
2. Xotira: turlari, jarayonlari va mustahkamlash yo'llari
3. Bilish jarayonlarining shaxs xususiyatlariga ta'siri

Xulosa

Foydalanilgan adabiyotlar

Kirish

Ushbu taqdimot shaxsning bilish jarayonlari va ularning xususiyatlariga bag'ishlangan. Biz bilish jarayonlarining mohiyati, turlari, diqqat, sezgi, idrok, xotira, tafakkur, nutq va xayol kabi asosiy elementlarini ko'rib chiqamiz. Shuningdek, bilish jarayonlarining shaxs xususiyatlariga ta'sirini tahlil qilamiz.

Bilish jarayonlarining mohiyati va turlari

Mohiyati

Bilish jarayonlari - bu shaxsning atrof-muhitni va o'zini anglash, bilim olish va axborotni qayta ishlashga qaratilgan psixik faoliyatidir. Bu jarayonlar sezgi, idrok, diqqat, xotira, tafakkur, nutq va xayolni o'z ichiga oladi.

Turlari

Bilish jarayonlari turli xil bo'lishi mumkin: sezgi, idrok, diqqat, xotira, tafakkur, nutq va xayol. Har bir jarayonning o'ziga xos xususiyatlari va vazifalari mavjud bo'lib, ular birgalikda shaxsning bilish faoliyatini ta'minlaydi.

O'zaro bog'liqlik

Bilish jarayonlari bir-biri bilan chambarchas bog'liq. Masalan, diqqat idrokni, xotira esa tafakkurni qo'llab-quvvatlaydi. Ushbu jarayonlarning har biri shaxsning umumiy bilish qobiliyatiga hissa qo'shadi.

Diqqat: turlari, xususiyatlari va rivojlantirish usullari

1

Turlari

Diqqatning asosiy turlari: ixtiyoriy (ongli ravishda boshqariladigan), ixtiyorsiz (ongdan tashqari) va ixtiyoriy keyingi (odatga aylangan). Har bir tur shaxsning faoliyatida muhim rol o'ynaydi.

2

Xususiyatlari

Diqqatning asosiy xususiyatlari: barqarorlik, ko'chuvchanlik, taqsimlanish va hajmi. Ushbu xususiyatlar diqqatning samaradorligini belgilaydi.

3

Rivojlantirish usullari

Diqqatni rivojlantirish uchun turli usullar mavjud: mashqlar, o'yinlar, meditatsiya va boshqalar. Ushbu usullar diqqatni jamlash va boshqarish qobiliyatini oshiradi.

Sezgi va idrok: o'zaro bog'liqligi va ahamiyati

Sezgi

Sezgi - bu tashqi ta'sirlarni sezish orqali axborot olish jarayoni. Sezgilar bizni atrof-muhit bilan bog'laydi va idrok uchun asos yaratadi.

Idrok

Idrok - bu sezgilar asosida axborotni qayta ishlash va anglash jarayoni. Idrok bizga dunyoni tushunish va unga moslashish imkoniyatini beradi.

O'zaro bog'liqlik

Sezgi va idrok o'zaro bog'liq. Sezgi idrok uchun material beradi, idrok esa sezgilarga ma'no beradi. Ushbu jarayonlar birgalikda shaxsning bilish faoliyatini ta'minlaydi.

Xotira: turlari, jarayonlari va mustahkamlash yo'llari

1

Turlari

Xotiraning asosiy turlari: sezgir (qisqa muddatli), qisqa muddatli va uzoq muddatli. Har bir tur axborotni saqlash va qayta ishlashda o'ziga xos rol o'ynaydi.

2

Jarayonlari

Xotiraning asosiy jarayonlari: esda saqlash, saqlash, esga tushirish va unutish. Ushbu jarayonlar axborotni xotirada qayta ishlash va saqlashni ta'minlaydi.

3

Mustahkamlash yo'llari

Xotirani mustahkamlash uchun turli usullar mavjud: takrorlash, assotsiatsiya, tizimlashtirish va boshqalar. Ushbu usullar axborotni xotirada uzoq muddat saqlashga yordam beradi.

IGRG-PHALUDEM

**STRY OUT QUUESTIONSTH
BUSINESS AN THIPOOK ABOUTIES**

Tafakkur: shakllari, usullari va rivojlantirish strategiyalari

1

Shakllari

Tafakkurning asosiy shakllari: tushunchalar, hukmlar va xulosalar. Ushbu shakllar axborotni qayta ishlash va yangi bilimlar yaratishda muhim rol o'ynaydi.

2

Usullari

Tafakkurning asosiy usullari: analiz, sintez, taqqoslash, abstraksiyalash va umumiyashtirish. Ushbu usullar axborotni chuqur tahlil qilish va tushunish imkoniyatini beradi.

3

Rivojlantirish strategiyalari

Tafakkurni rivojlantirish uchun turli strategiyalar mavjud: muammolarni hal qilish, tanqidiy fikrlash, ijodiy yondashuv va boshqalar. Ushbu strategiyalar tafakkurning samaradorligini oshiradi.

Nutq: tafakkurning ifodasi, turlari va rivojlantirish omillari

Tafakkurning ifodasi

Nutq tafakkurning asosiy ifodasi hisoblanadi. Nutq orqali biz o'z fikrlarimizni boshqalarga yetkazamiz va ularning fikrlarini tushunamiz.

Turlari

Nutqning asosiy turlari: og'zaki (so'zlash va tinglash) va yozma (yozish va o'qish). Har bir tur shaxsning kommunikativ qobiliyatida muhim rol o'ynaydi.

Rivojlantirish omillari

Nutqni rivojlantirish uchun turli omillar mavjud: ijtimoiy muhit, ta'lim, kitob o'qish va boshqalar. Ushbu omillar nutqning ravonligi va boyligini oshiradi.

Xayol: ijodiy faoliyatning asosi va turlari

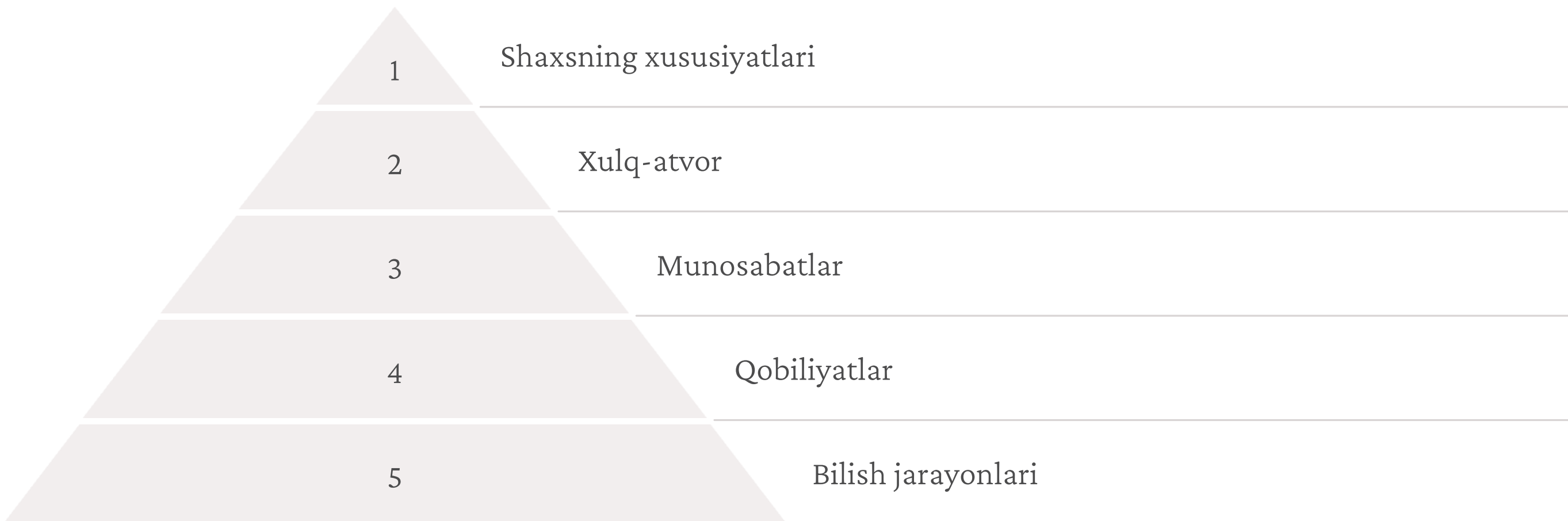
Ijodiy faoliyatning asosi

Xayol ijodiy faoliyatning asosi hisoblanadi. Xayol orqali biz yangi g'oyalar yaratamiz va mavjud muammolarni hal qilamiz.

Turlari

Xayolning asosiy turlari: aktiv (ongli ravishda boshqariladigan) va passiv (ongdan tashqari). Har bir tur shaxsning ijodiy qobiliyatida muhim rol o'ynaydi.

Bilish jarayonlarining shaxs xususiyatlariga ta'siri

Bilish jarayonlari shaxsning xususiyatlariga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Diqqat, xotira, tafakkur va boshqa bilish jarayonlari shaxsning qobiliyatlari, munosabatlari va xulq-atvorini shakllantiradi. Shuning uchun bilish jarayonlarini rivojlantirish shaxsning umumiy rivojlanishiga hissa qo'shadi.

Xulosa

Shaxsning bilish jarayonlari uning atrof-muhitni anglash, bilim olish va axborotni qayta ishlash qobiliyatini belgilaydi. Diqqat, sezgi, idrok, xotira, tafakkur, nutq va xayol kabi asosiy bilish jarayonlarini rivojlantirish shaxsning umumiy rivojlanishiga va muvaffaqiyatiga hissa qo'shadi. Shuning uchun bilish jarayonlariga e'tibor qaratish muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

- G'oziyev E.G. Umumiy psixologiya. - T.: "O'qituvchi", 2002.
- Davletshin M.G., Do'stmuhamedova Sh.A. Umumiy psixologiya. - T.: "Sharq", 2002.
- Nematov H., Qurbonov O. Psixologiya. - T.: "TDPU", 2001.

